

Meepraten over toekomst huisartsenvak Waarnemerswensen

De stem van de waarnemers moet beter gehoord worden in de discussie over de toekomst van het huisartsenvak, vindt Kasper Maltha. Samen met enkele andere jonge huisartsen is hij initiatiefnemer van het discussieplatform *Huisarts van de Toekomst*.

TEKST: FRANK VAN WIJCK

FOTO: EYEEM GMBH/HOLLANDSE HOOGTE

Huisarts zijn? Ja graag. Al tijdens zijn coschappen wist Kasper Maltha zeker dat dat voor hem de juiste keus was. "Het is het generalistische dat mij aanspreekt", zegt hij. "En ik had ook zeker het idee praktijkhouder te worden. Sterker nog: mijn aanvankelijke gedachte was de organisatie van meerdere praktijken op me te nemen." Maltha is nogal van het organiseren van dingen. Hij richtte bijvoorbeeld een stichting op voor studiebegeleiding van middelbare scholieren en was betrokken bij de ontwikkeling van de app *WaarneemHulp*. "Maar op die aanvankelijke ambitie ben ik teruggekomen, omdat ik constateerde dat die ten koste gaat van de continuïteit en persoonsgerichtheid die voor mij het huisartsenvak waardevol maken."

Praktijkhouder worden wil hij wel nog steeds. "Maar niet in het huidige klimaat", zegt hij. "Ik werk nu drie dagen in de week als waarnemer. Niet alleen omdat ik ook ruimte wil hebben voor andere dingen, maar ook omdat ik terugschrik voor de werkdruk van het praktijkhouderschap. Ik zie praktijkhouders die zes dagen per week tien uur per dag werken, niet op vakantie kunnen, personeelsproblemen hebben en worden bedolven onder de gevolgen van wet- en regelgeving."

Samen vak vorm geven

Toch zijn heel veel waarnemers het eens met de door *Huisarts van de Toekomst* geponeerde stelling dat de waarnemer van nu de praktijkhouder van de toekomst is. Dit terwijl het aantal waarnemers al jarenlang elk jaar toeneemt. "Juist daarom hebben we het initiatief genomen tot *Huisarts van de Toekomst*", legt Maltha uit, "omdat we de

'BETERE VERTEGENWOORDIGING IN LHV'

De reactie van LHV-directeur Paul van Rooij: "Het probleem dat Kasper Maltha aanhaalt, dat veel jonge waarnemers terugdeinzen voor praktijkhouderschap, herkennen we zeker. We zien het gebeuren. De angst voor een grote werkdruk speelt hierin de hoofdrol. Daartegen willen we allemaal iets doen, om het werk van de huisarts weer aantrekkelijk te maken.

Om die reden zetten we als LHV al jaren in op meer tijd voor de patiënt in de spreekkamer. De voordelen daarvan zijn evident: meer ruimte voor persoonsgerichte zorg leidt tot minder verwijzingen naar de tweede lijn, minder medicatiegebruik en meer gerichte oplossingen voor de vragen van patiënten. Niet voor niets is dit het leidende thema in het hoofdlijnenakkoord voor de huisartsenzorg. Terecht zijn hierbij de ANW-uren tot speerpunt benoemd, want die zorgen voor een enorme druk. Daarin is echt winst te boeken. Sommige zorgverzekeraars zetten daar ook al op in.

Om gerichte stappen voor de toekomst te zetten, is betere vertegenwoordiging van de waarnemers in de LHV zeker nodig, het is terecht dat *Huisarts van de Toekomst* dit stelt. Statutair is de positie van waarnemers binnen de LHV gelijkwaardig aan die van praktijkhouders, maar de praktijk is toch anders. Alle leden zijn vertegenwoordigd via de kringen, en die hebben aangegeven dat het moeilijk voor ze was waarnemers te vinden die bestuurlijk actief wilden worden. Dat is een onderwerp dat *Huisarts van de Toekomst* goed op zich heeft genomen, het zet zich er actief voor in dit te veranderen. Daar zijn wij ook bij gebaat, want we hebben duidelijk een gedeeld belang als het om de toekomst van het vak gaat. Ik was dan ook blij dat *Huisarts van de Toekomst* de samenwerking met ons zocht, en ik constateer dat het dit doet op een manier die ook voor ons constructief is."

verbinding willen bewerkstelligen tussen de waarnemers en de praktijkhouders, om samen de toekomst van het vak vorm te geven."

De directe aanleiding tot de oprichting van de discussiegroep was de onvrede onder waarnemers over een Nivel- en Prismant-rapport over vraag en aanbod onder huisartsen, waarna discussie ontstond over de tarieven van waarnemers. De ambitie van *Huisarts van de Toekomst* reikt verder dan de tarieven.

'Verbinding bewerkstelligen met praktijkhouders'

Verlaging werkdruk

"Om mee te kunnen praten over de toekomst van het vak, is het belangrijk dat de stem van de waarnemers gehoord wordt binnen de LHV", zegt Maltha. "Ons primaire doel is verlaging van de werkdruk. Om dit doel te bereiken, is betere vertegenwoordiging van de waarnemers noodzakelijk. Er is een gebrek aan bestuurlijke inspraak vanuit waarnemers. Als waarnemer ken je de patiënt niet. Je gaat daarom strategieën toepassen om veilige zorg te

bieden, meer diagnostiek aanvragen dus. Ik denk regelmatig: had ik dit ook gedaan als ik de patiënt wel had gekend? Het antwoord is vaak: nee. De druk moet eraf. En die wens sluit aan bij wat de LHV ook wil, want die heeft meer tijd per patiënt ook al als thema benoemd. Het is een politieke beslissing of we die extra tijd krijgen, maar in de discussie erover met VWS staan we sterker als we er samen in optrekken."

Meer medische inhoud

Maar voor de stap naar praktijkhouderschap is meer nodig, vindt Maltha. "De huisarts moet zich meer kunnen focussen op de medische inhoud en dus minder op de praktijkvoering", zegt hij. "Daar moeten modellen voor komen. In de grote gezondheidscentra heeft dit al vorm gekregen, maar in de kleinere - de solopraktijken en de HOED'en - nog niet. En de opleiding moet meer aandacht gaan schenken aan de weerbaarheid die nodig is voor praktijkhouderschap. Ook inspraak op de huisartsenpost is een thema. De diensten in de nacht worden voor zeventig procent gerund door waarnemers, maar die hebben geen inbreng. De wens tot kostenefficiënt werken van de huisartsen strookt niet altijd met de wens tot patiëntveilig werken van de waarnemers. Voor de toekomst van het vak is het belangrijk dat we er gezamenlijk voor zorgen dat dit thema's worden bij de volgende verkiezingen." <<